

DAVID FERNÁNDEZ

"Els nostres dirigents ens han destruït: que se'n vagin!"

Com més empitjora la situació, més es multipliquen els "consoladors". Perseveren: bo i estrenyent fort les regnes del poder i enriquint-se, ens bressolen amb històries sobre el nostre orgull, el nostre patriotisme, el nostre heroisme. I funciona. Rentada de cervell, primitivisme, embajament polític, manca d'informacions, de nocions bàsiques pel que fa als valors i als avantatges de la democràcia en tots els camps de la vida. En la consigna assassina del "resistirem", tots els entermorts del poble troben la justificació dels abusos. Qui ens va comptar abans de la guerra en què no vam participar (Eslovènia, Croàcia, Bòsnia-Hercegovina)? Algú ens comptarà després de les sancions que encara sofrim per saber quants ja no són entre nosaltres? Qui calcularà el nombre de morts de fam i de precarietat? Després vénen els suïcidis, els deliris, les malalties psíquiques degudes a l'estrès, a la penúria i als patiments.

Les estadístiques oficials ens diran quant supera el nombre de morts el de nounats? Confeccionaran el quadre de les transformacions demogràfiques dramàtiques de Sèrbia? Ningú no respon aquestes preguntes. Que n'és, de fàcil, de dir "resistirem"! En efecte, la nació sèrbia, com totes les altres, més petites, es mantindrà a la regió. Des d'un punt de vista demagògic, qualsevol pot afirmar-ho. Ara bé, tenim gaire semblança amb els pobles civilitzats d'Europa, de la qual, en teoria, formem part? Sigui quin sigui el poder de la manipulació que sofreix, aquest poble hauria de trobar la força i la intel·ligència de respondre als seus "consoladors": no, ja n'hi ha prou! Contempleu-vos: ventres i galtes inflats, carteres botides, comptes bancaris a l'estranger, residències i cotxes, mireu el luxe immerescut i indigne en què us repapeu! Què fan els vostres fills i filles? Es troben sense feina o sense sou, mancats de sostre i de mobles? S'han exiliat per guanyar-se el pa? Són a les zones crítiques, allí on hi ha guerra? De moment, mireu-nos: les nostres estretors, les nostres nits sense aclucar els ulls, la nostra misèria i les nostres llàgrimes, la por que ens inspiren els vostres deliris, els nostres fills abandonats a la incúria, la desesperació de la nostra joventut. Si us queda encara ànima i una mica de consciència, després d'haver fet aquest examen, desapareixeu cap on vulgueu, per sempre més, abans que no haguem desaparegut tots!

Miroslav Mladenovic
 ©Republika (Belgrad)

Un món absurd i sense alternativa

Sèrbia s'ha convertit en el món de l'absurd, segons György Szerbhorváth, jove escriptor hongarès de 'Novi Sad'.

Tots els parlaments que aproven les accions de l'OTAN es mereixerien un bon càstig. Pel que fan amb Sèrbia. En canvi de simular seguretat i ordre, autoritzen pràcticament tot el règim serbi. I dintre Sèrbia tot s'emboïca cada vegada més (...).

Què hem de fer?, diu Brussel·les, no podem pas resoldre-ho tot per la força. Cal fer-ho a poc a poc. Acontentem-nos avui amb Kosovo, i ja veurem després què en fem, de Sandjak i la Vojvodina (províncies habitades per musulmans i una forta minoria hongaresa, respectivament, vegeu gràfic adjunt). Si els serbis no volen democràcia, diu Washington, nosaltres no podem fer-hi res. Molt bé. Però, en aquest cas, l'atmosfera d'histèria suscitada per les amenaces sèrbies ha fet que Brussel·les i Washington autoritzaren la creació d'un estat totali-

tari que no es veurà afectat per les negociacions. Evidentment, no podem incriminar l'elit de la comunitat internacional per totes les coses que passen aquí. Però aleshores, per què s'hi insisteix tant, en aquesta qüestió? Perquè la vera tragèdia dels serbis no és que forces estrangeres no puguin democratitzar el país, ni que els seus problemes no interessin ningú. El gran problema no és tampoc la crisi econòmica total: tampoc no és tan greu que per tenir una nevera calga treballar sis vegades més que no el 1990. La prosperitat econòmica no resol res, tota sola. És efectivament una condició necessària, però insuficient. La raó de la tragèdia no és tampoc que les lleis sobre l'educació i sobre els mitjans de comunicació recorden una mica l'època hitleriana. La proliferació de forces armades no ens ha de

preocupar tampoc excessivament, perquè no podrà haver-hi mai un policia darrere cada ciutadà. El fet que la constitució valga menys que un bitllet de metro gastat, tampoc no vol dir res.

Allò que té de més inquietant la tragèdia és que no hi ha alternatives. Perquè més val oblidar-la, l'oposició. Àdhuc la coalició d'extrema esquerra-extrema dreta, mostra la millor cara. Els seus dirigents segueixen en certa mesura els consells de Slobodan Milosevic. Si la democràcia s'imposara de sobte i aconseguiren el poder, caldria emigrar. Si haguera de governar Vuc Draskovic (com ja va passar) valdria més desaparèixer. Si es revisaren les declaracions de totes aquestes persones des dels anys 60, podríem refer l'itinerari que ens porta de Bakunin a Carl Schmidt (jurista alemany que defensa la teoria segons la qual per fer política es necessita un enemic; aquesta teoria fou, de fet, recuperada pels nazis), passant per Lenin.

A Sèrbia no hi ha política. No hi ha esquerra ni dreta, per molt que la coalició actual s'anomena roja-i-negra. Ni hi ha valors declarats, com no hi ha cap guionista que pugui construir una història en què les primeres línies no parlen de les iniciatives centralitzadores de Belgrad ni parlen del mals de la nació. Tothom calla sobre les qüestions fonamentals, però tothom reacciona davant la més mínima novetat. Tothom té

A dalt, la població civil albanesa de Kosovo conviu amb la guerrilla del UKV. A sota, manifestació d'opositors a Milosevic pels carrers de Belgrad.

la seua pròpia opinió sobre Kosovo, sobre la corrupció del primer ministre, sobre la pressió dels diaris. Tothom condemna, però cap sociòleg no s'atreveix a començar una frase sense el pronom personal "nosaltres", que vol dir Belgrad i els serbis.

No s'atreveixen a examinar què han perdut aquests set anys i què perdran encara. L'única cosa que els interessa és que hi haja una mena d'estat, encara que siga una mena de sultanat de Belgrad. Continuaran vivint en la seua "barraca apolítica", però volen que els deixen tranquils. Ni tan sols necessiten democràcia. El règim fa sofrir molt els qui encara hi viuen, alhora que l'oposició continua resistint amb les ajudes occidentals i amb els diners de les fundacions.

Fa temps que la nació sèrbia ja no és una nació, perquè no aconseguix de formular-se com a tal.

ZARDOYA

Els lligams que la unien han desaparegut: durant els esdeveniments esportius internacionals, reben amb xiulets el seu propi himne, que és, de fet, el vell himne iugoslau, simplement perquè des de fa un decenni no es posen d'acord sobre el "veritable" himne serbi. A més, tampoc no és una nació perquè no sap què fer-ne dels refugiats serbis: no té política d'acollida, sinó de rebuig. Tant per al règim com per a l'oposició, la minoria hongaresa i albanesa són només una oficina de traducció i el pont habitual que cal travessar perquè les nacions s'agermanen. Pel que fa als seus herois, no cal ni parlar-ne: d'una banda, l'oposició glorifica, per exemple, l'antic comandant en cap de l'exèrcit, que va dirigir la destrucció de Mostar. Perquè Milosevic el va destituir. I d'una altra, el fet que el millor editorialista de l'oposició siga l'antic ministre de mitjans de comunicació de Milosevic, no pot sinó fer-nos riure.

I com ja he dit, aquesta situació ja va bé a tothom: a la comunitat internacional perquè gràcies als acords de Dayton i a les negociacions de Rambouillet hi ha i hi haurà pau. A Milosevic i als seus, perquè conserven el poder i, finalment, a l'oposició i als independents perquè no és responsabilitat seua, i poden, de pas, traure'n beneficis, si els estrangers, per tenir la consciència tranquil·la, els fan arribar alguna ajuda.

György Szerbhorváth
©Magyar Hírlap (Budapest)

